

ॐ

Compiled and presented by Eshwar Gopal / Ramakrishnan(Jr.)

www.pradosham.com

ऋग् वेद उपाकर्मा

उपाकर्मा – 26th August 2026 – सिम्हम् - 09 (आवणि 09) – सौम्य वासरम्

(पराभव – दक्षिणायने - वर्ष ऋतौ - सिम्ह मासे - शुक्ल पक्षे-त्रयोदश्याम् उपरि
चतुर्दश्याम्-सौम्य वासर -श्रवण नक्षत्रे – सौभाग्य नाम योग – तैतुल करण)

गायत्री जपम् – 28th August 2026 सिम्हम् – 11 (आवणि 11) – भृगु वासरम्

(पराभव – दक्षिणायने - वर्ष ऋतौ- सिम्ह मासे – (शुक्ल पक्ष – पौर्णमास्यां 09.48 am)

कृष्ण पक्षे - प्रथम्याम् – भृगु वासर - शतभिषक् नक्षत्रे – अतिगण्ड (7.23 am) पर्यन्तं

सुकर्म नाम योग – भव 9.48 am पर्यन्तं (बालव) नाम करण युक्तायां

अनुक्रमणिका

1. समिदाधानम्
 2. माध्यान्निकम्, ब्रह्मयज्ञम् (देव तर्पणम्, ऋषि तर्पणम्, पितृ तर्पणं)
 3. ब्रह्मयज्ञम्
 4. महा सङ्कल्पम्
 5. स्नानम्
 6. सावित्र्यादि तर्पणम्
 7. यज्ञोपवीतधारणमन्त्रम्
 8. वेदारम्भम्
 9. गायत्रीजप सङ्कल्पम् (28th August 2026 भृगु वासरं)
-

1. समिदाधानम् ॥

(ब्रह्मचारिणः मङ्गल स्नानं कृत्वा, अनन्तरम् सन्ध्यावन्दनं, समिदाधानं च कृत्वा वपनं कृत्वा, पुनः स्नानं कुर्यात् ॥) (ப்ரஹ்மசாரிகள் மங்கள ஸ்நானம், ஸந்த்யாவந்தனம், ஸமிதாதானம் செய்து, வபனம் செய்து மீண்டும் ஸ்நானம் செய்யவும்).

(आचम्या) शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

ओं भूः । ओं भुवः । ओ३सुवः । ओं महः । ओं जनः । ओं तपः ।
ओ३स॒त्यम् ॥ ओं तत्स॒वितु॒वरे॒ण्यं॑ भ॒र्गो दे॒वस्य॑ धी॒महि॑ । धि॒यो यो नः॑
प्र॒चोद॑यात् । ओमा॒पो ज्योती॑ र॒सोऽमृतं॑ ब्र॒ह्म भूर्भुव॑स्सु॒वरोम् ॥

ममोपात्त-समस्त-दुरितक्षयद्वार श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थं प्रातः (morning) -
सायं (evening) समीदाधानं करिष्ये । (लौकिकाग्निं प्रतिष्ठाप्य ।
अग्रिमित्वा । प्रज्वालय – invoke Agni, when Jwaala rises,
continue chanting below Prarthana Manthra) ॥

॥ होमः ॥

अ॒ग्नये॑ स॒मिधं॑ आ॒हार्षं॑ बृ॒हते॑ जा॒तवे॑द॒से तया॑ त्वम॒ग्ने वर्ध॑स्व स॒मिधा॑ ब्र॒ह्मणा॑
वयं॑ स्वा॒हा । अ॒ग्नये॑ स॒मिद्य॑मा॒नायेदं॑ न म॒म ॥ ॐ तेज॑सा मा
स॒मन॑ज्मि । (ए॒वं त्रिः) ॥ स्वा॒हा । भूर्भु॒वः सु॒वः । (त्रिः॑ प॒रिषि॑च्या) ॥

॥ उपस्तानम् ॥

अ॒ग्नेः उ॒प॒स्थानं॑ क॒रिष्ये॑ ।

म॒यि मे॒धाम् म॒यि प्र॒जाम् म॒य्यग्नि॑स्ते॒जो द॒धातु॑ म॒यि मे॒धां म॒यि प्र॒जां म॒यीन्द्र॑
इ॒न्द्रि॒यं द॒धातु॑ म॒यि मे॒धां म॒यि प्र॒जां म॒यि सू॒र्यो भ्रा॒जो द॒धातु॑ ॥ अ॒ग्नये॑
नमः॑ ।

य॒त्ते अ॒ग्ने ते॒जस्ते॒नाहं॑ ते॒जस्वी॑ भू॒यासं॑, य॒त्ते अ॒ग्ने वर्च॑स्ते॒नाहं॑ वर्च॒स्वी भू॒यासं॑
। य॒त्ते अ॒ग्ने ह॒रस्ते॒नाहं॑ ह॒रस्वी॑ भू॒यासं॑ ॥ म॒यि मे॒धाम् म॒यि प्र॒जाम्
म॒य्यग्नि॑स्ते॒जो द॒धातु॑ म॒यि मे॒धां म॒यि प्र॒जां म॒यीन्द्र॑ इ॒न्द्रि॒यं द॒धातु॑ म॒यि मे॒धां
म॒यि प्र॒जां म॒यि सू॒र्यो भ्रा॒जो द॒धातु॑ ॥ अ॒ग्नये॑ नमः॑ ।

मन्त्र॑हीनं क्रि॒याहीनं॑ भ॒क्तिहीनं॑ हु॒ताशन॑ । यद्धु॑तं तु म॒या दे॒व प॒रिपूर्णं॑ तदस्तु
ते ॥ प्रा॒यश्चित्ता॑न्यशेषाणि तपः-क॒र्मात्म॑कानि वै । या॒नि तेषा॑-मशेषाणां श्री
कृ॒ष्णानु॑स्मरणं परम् ॥ कृ॒ष्ण कृ॒ष्ण कृ॒ष्ण – (अ॒भिवा॑दये नमस्कारः) ॥

॥ अथ भस्मधारणम् ॥

स॒मि॒ध्य॒स॒ ए॒वं मा॒मायु॑षा व॒र्च॒सा स॒न्या॒मे॒ध॒या प्र॒ज॒या प॒शुभि॑-

(होमभस्म संगृह्य । वामकरतले निधाय । अदिभस्सेचयित्वा ॥ अनामिकया पेषयित्वा ॥) मान॑स्तोके तनये॑ मा न आयु॑षि मा नो गो॑षु मा नो अश्वे॑षु रीरि॑षः । वी॒रा॒न्मा नो रु॒द्र भा॒मि॒तोऽव॒धी-ह॑विष्मन्तो नमसा विधेम ते ।

त्रयायुषम् जमदग्ने (ललाटे – நெற்றியில்) । कश्यपस्य त्रयायुषम् (कण्ठे - கழுத்து) । अगस्त्यस्य त्रयायुषम् (नाभ्याम्) (தொப்புள்) । यद्येवानां त्रयायुषम् (दक्षिणबाहे – வலது தோளில்) । तन्मे अस्तु त्रयायुषम् (वामबाहौ – இது தோளில்) सर्वमस्तु शतायुषम् (ककुदि - பின் கழுத்தில்) बलायुषम् (शिरसि – முன் மூளையில்) ॥

श्रद्धां मेधां यशः प्रज्ञां विद्यां बुद्धिं श्रियं बलम् । आयुष्यं तेज आरोग्यं देहि मे हव्यवाहन । श्रियं देहि मे हव्यवाहन ओं नम इति ॥ (आचम्य) ॥

॥ 2. ब्रह्मयज्ञम् ॥

आचम्य ।

शुक्लाम् शान्तये । ओम् भूः समोपात्त समस्त..... श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् ब्रह्मयज्ञं करिष्ये । ब्रह्मयज्ञेन यक्ष्ये ॥ विद्युद॑सि विद्य॑ मे पाप्मानं-मृ॒तात् स॒त्यमु॑पैमि (हस्तावनिज्य । त्रिराजामेत् । द्विः परिमृज्य । द्विः परिमृज्य । सकृदुपस्पृश्य । शिरश्चक्षुषी नासिके श्रोत्रे हृदयमालभ्य । (wash

your hands with water, do achamanam, and clean your lips 2 times with thumb, wash hands, and with three fingers clean your mouth and wash your hands, continue. Do prokshanam on feet, eyes, ears, nose, chest, keep hands together and continue...)

ॐ भूर्भुवः स्वः । तत्सवितुर्वरेण्यं । भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् । तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् । तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

॥ 3. ऋग्वेदादिः ॥

ॐ अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् । होतारं रत्नधातमम् ॥
 अग्निः पूर्वेभिर्ऋषिभिरीड्यो नूतनैरुत । स देवां एह वक्षित ॥
 अग्निना रयिमश्नवत् पोषमेव दिवेदिवे । यशसं वीरवत्तमम् ॥
 अग्ने यं यज्ञमध्वरं विश्वतः परिभूरसि । स इद्वेषु गच्छित ॥
 अग्निर्होता कविक्रतुः सत्यश्चित्रश्रवस्तमः । देवो देवेभिरा गमत् ॥
 यदङ्ग दाशुषे त्वमग्ने भद्रं करिष्यसि । तवेत्तत्सत्यमङ्गिरः ॥
 उप त्वाग्ने दिवेदिवे दोषावस्तधिर्या वयम् । नमो भरन्त एमसि ॥
 राजन्तमध्वराणां गोपामृतस्य दीदिविम् । वर्धमानं स्वे दमे ॥
 स नः पितेव सूनवेऽग्ने सूपायनो भव । सचस्वा नः स्वस्तये ॥

॥ ऋग्वेद ब्रह्मणम् आरण्यकं च ॥

अग्निर्वै देवानामवमो विष्णुः परमः । अथ महाव्रतम् । एष पन्था
एतत्कर्म । अथातः संहिताया उपनिषत् । विदा मधवन् विदा ।
महाव्रतस्य पञ्चचविंशितः सामिधेन्यः॥

॥ यजुःसामाथर्ववेदादयः ॥

ॐ इ॒षे॒त्वो॒र्जे॒त्वा वा॒यव॑स्थ उ॒पाय॑व॒स्स्थ दे॒वोव॑स्सवि॒ता प्रा॑र्पयतु श्रेष्ठ॑तमाय॒
क॒र्मणे॑ ॥ (यजुः) ॥

ॐ अ॒ग्न आ॒याहि॑ वी॒तये॑ गृ॒णानो॑ ह॒व्यदा॑तये । नि होता॑ स॒त्सि ब॒र्हिषि॑ ॥
(सामः) ॥

ॐ श॒न्नो दे॒वीर॒भिष्ट॑य आपो॑ भ॒द्रैन्तु॑ पी॒तये॑ । शं॒यो॒र॒भि॒स्त्रव॑न्तु नः ॥ (अथर्वः) ॥

॥ अथ वेदाङ्गानि ॥

अथैतस्य सामान्नायस्य । सामान्नायः सामान्नातः (कल्पः) ॥

म-य-र-स-त-ज-भ-न-ल-ग-समिमतम् (छन्दःशास्त्रम्) ॥

गौः। ग्मा। ज्मा। क्षमा। (निरुक्तम्) ॥

पञ्चसंवत्सरमयम्॥ (ज्यौतिषम्) ॥

अथ शिक्षां प्रवक्ष्यामि॥ (शिक्षा) ॥

वृद्धिरादैच्॥ (व्याकरणम्) ॥

यदिन्द्रादो दाशराज्ञे मानुषीव्यर्गाहथा। (इन्द्र-गाथाः) ॥

इदं जना उपश्रुत। (नाराशंसीः) ॥

॥ अथ विद्यास्थानानि ॥

यागीश्वरं याज्ञवल्क्यम् । नारायणं नमस्कृत्य ।

अथातो धर्मं व्याख्यास्यामः । अथातो धर्मजिज्ञासा । अथातो
ब्रह्मजिज्ञासा ॥

ॐ तच्छुं योरावृणीमहे । गातुं यज्ञाय । गातुं यज्ञपतये । दैवीः
स्वस्तिरस्तु नः ॥ स्वस्तिमानुषेभ्यः । ऊर्ध्वं जिगातु भेषजम् । शन्नो
अस्तु द्विपदे । शं चतुष्पदे ॥

ॐ नमो ब्रह्मणे नमो अस्त्वग्नये नमः पृथिव्यै नम ओषधीभ्यः । नमो वाचे
नमो वाचस्पतये नमो विष्णवे बृहते करोमि ॥ (chant 3 times) ॐ भूभुवः
स्वः ॥

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

वृष्टिरसि वृश्चमे पाप्मानं ऋतात् सत्यमुपागाम् । (हस्ताववानिज्य) देवर्षि-
पितृ-तर्पणं करिष्ये ॥ (wash hands and proceed to
Devarishitharpanam) ॥

॥ ॐ भूर्भुवस्सुवः । सत्यं तपः श्रद्धायां जुहोमि । *(take uddharani water and sprinkle circumambulating your head, then....)*

ॐ नमो ब्रह्मणे नमो अस्त्वग्नये नमः पृथिव्यै नम ओषधीभ्यः । नमो वाचे नमो वाचस्पतये नमो विष्णवे बृहते करोमि ॥ **(chant 3 times)**

वृष्टिरसि वृश्चमे पाप्मानं ऋतात् सत्यमुपागाम् । (हस्ताववानिज्य) देवर्षि-
पितृ-तर्पणं करिष्ये ॥ **(wash hands and proceed to Devatharpanam) ॥**

॥ देवऋषिर्पितृ तर्पणम् ॥

(उपवीति देवतीर्थेन एकवारं तर्पयेत् -Holy Thread on left shoulder
பூணூலை உபவீதியாக போட்டுக்கொண்டு நுனிவிரல்களால் ஒரு
முறை தர்பணம் செய்க) – 1 Time Each

प्रजापितस्तृप्यतु । ब्रमा तृप्यतु । वेदास्तृप्यन्तु । देवास्तृप्यन्तु ।
ऋषयस्तृप्यन्तु । सवार्णि छन्दाग्मिस्तृप्यन्तु । ओङ्कारस्तृप्यतु ।
वषट्कारस्तृप्यतु । व्याहृतयस्तृप्यन्तु । सावित्री तृप्यतु । यज्ञास्तृप्यन्तु ।
द्यावापृथिवी तृप्यताम् । अन्तरिक्षं तृप्यतु । अहोराराणि तृप्यन्तु ।
साङ्ग्यास्तृप्यन्तु । सिद्धास्तृप्यन्तु । समुद्रास्तृप्यन्तु । नद्यस्तृप्यन्तु ।
गिरयस्तृप्यन्तु । क्षेत्रौषाधिवनस्पतिगन्धवाप्सरसस्तृप्यन्तु । नागास्तृप्यन्तु ।

வயாंसि तृप्यन्तु । गावस्तृप्यन्तु । साध्यास्तृप्यन्तु । विप्रास्तृप्यन्तु ।
यक्षास्तृप्यन्तु । रक्षांसि तृप्यन्तु । भूतानि तृप्यन्तु । एवमन्तानि तृप्यन्तु ॥

(निवीति – शतचिर्नादिभिः द्वादशभिः मन्त्रैः (कुशमध्यैः) ऋषितीर्थेन
सकृन्मन्त्रेण सकृत् तूष्णीम् एवं द्विवारम् तर्पणम् कुर्यात् - பூணூலை

மாலையாகத்தரித்துக் கொள்ளவும். ஸதர்சிநர் முதலான
பன்னிரெண்டு மந்த்ரங்களால் (குஸமத்யை) ருஷி தீர்த்தத்தினால்
ஒரு முறை மந்த்ரத்தோடும் ஒரு முறை மந்த்ரமில்லாமலும் தர்பணம்
செய்யவேண்டும்) ॥

शतचिर्नस्तृप्यन्तु । माध्यमास्तृप्यन्तु । गृत्समदस्तृप्यन्तु ।
विश्वामित्रस्तृप्यन्तु । वामदेवस्तृप्यन्तु । अत्रिस्तृप्यन्तु । भरद्वाजस्तृप्यन्तु ।
वसिष्ठस्तृप्यन्तु । प्रगाधास्तृप्यन्तु । पावमान्यस्तृप्यन्तु । क्षुद्रसूक्तास्तृप्यन्तु ।
महासूक्तास्तृप्यन्तु ॥

(प्राचीनावीती । सुमन्त्वादिभिः त्रयोविंशत्या मन्त्रैः पितृतीर्थेण (कुशमूलार्गैः
खड्गेन सकृन्मन्त्रेण द्विस्तूष्णीम् एवं त्रिवारं तर्पणं कुर्यात् - பூணூலை
ப்ராசீனாவீதமாக போட்டுக்கொண்டு ஸுமந்து முதலான
இருப்பத்து மூன்று மந்த்ரங்களால் (குஸமூலாக்ரை:
கட்கேன) பித்ரு தீர்த்தத்தால் ஒரு முறை மந்த்ரத்தோடும் இரு
முறை மந்த்ரமில்லாமலும் மொத்தம் மூன்று முறையாக
தர்பணம் செய்யவேண்டும். ஜீவப்பித்ருக்கள் இடது

மணிக்கட்டை தாண்டாமல் பூணூலை அணிந்து
தர்ப்பணம் செய்ய வேண்டும்).

சுமது-ஜைமினி-வैशम्पायन-பைல்-சூத்ர-பாஷ்ய-பாரத-மஹாபாரத-தர்மாசார்யா-
ஸ்தூபயந்து । ஜானந்தி-பாஹவி-காஹர்-கௌதம-சாகல்ய-பாஹ்வய-மான்டவ்ய-
மாண்டூகேயாஸ்தூபயந்து । காரீர்வாசக்ரவீ தூப்யது । வடவா ப்ராதிதீயீ தூப்யது ।
சுலபா மைத்ரேயீ தூப்யது । கஹோக் தர்பயாமி । கௌபீதகம் தர்பயாமி ।
மஹாகௌபீதகம் தர்பயாமி । மஹாகௌபீதகம் தர்பயாமி । பைஜ்யம் தர்பயாமி ।
மஹாபைஜ்யம் தர்பயாமி । சுயஜ்ஞம் தர்பயாமி । சாஜ்யானம் தர்பயாமி । ஏதரேயம்
தர்பயாமி । மஹைதரேயம் தர்பயாமி । சாகலம் தர்பயாமி । பாஷ்கலம் தர்பயாமி ।
சுஜாதவக்த்ரம் தர்பயாமி । ஔதவாஹிம் தர்பயாமி । மஹௌதவாஹிம் தர்பயாமி ।
சௌஜாமிம் தர்பயாமி । சௌநகம் தர்பயாமி । அஸ்வலாயனம் தர்பயாமி । யே சான்யே
அசார்யாஸ்தே சவெர் தூபயந்து (த்ரி:)

(பிதூர்வர்ட் / மாதூர்வர்ட் தர்பணாநி – ஜீவபிதூக: ந கர்யாத் – பித்ரு வர்க்/
மாத்ரு வர்க் தர்பணம் – ஜீவபித்ருக்கள் இந்த தர்பணம்
செய்யவேண்டாம்).

பிதூந் சுவதா நமஸ்தர்பயாமி । பிதாமஹாந் சுவதா நமஸ்தர்பயாமி । ப்ரபிதாமஹாந்
சுவதா நமஸ்தர்பயாமி । மாதூ: சுவதா நமஸ்தர்பயாமி । பிதாமஹி: சுவதா
நமஸ்தர்பயாமி । ப்ரபிதாமஹி: சுவதா நமஸ்தர்பயாமி । மாதாமஹாந் சுவதா

नमस्तर्पयामि । मातुः पितामहान् स्वधा नमस्तर्पयामि । मातुः प्रपितामहान्
स्वधा नमस्तर्पयामि । यत्र-क्वचन-संस्थानां क्षुत्तृष्णोपहतात्मनाम् । भूतानां
तृप्तये तोयम् इदमस्तु यथासुखम् ॥ तृप्त्यत तृप्त्यत तृप्त्यत ॥ (उपवीति –
आचम्याम् (द्विः) – २ पवीति – २ முறை ஆசமனம்) ॥

note: only one Pavithram to be continued until Vedarambam) ।

॥ 4. महासङ्कल्पः ॥

(पवित्रपाणि कुर्यात्) ॥ शुक्लाम् भरतरम् विष्णुम् शशिवर्णम्
चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनम् ध्यायेत् सर्वविघ्न उपशान्तये ॥ ॐ भूः
..... भूर्भूवस्सुवरोम् । ममोपात्त समस्त दुरितक्षयद्वार श्री
परमेश्वरप्रीत्यर्थम् तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चन्द्रबलं तदेव
विद्याबलं दैवबलं तदेव श्री लक्ष्मीपतेते अङ्घ्रियुगं स्मरामि ।
ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थां गतोपिवा । यस्मरेत् पुण्डरीकाक्षं
सबाह्याभ्यन्तरः शुचिः । मानसं वाचिकं पापं कर्मणा समुपार्जितम् ।
श्री रामः स्मरणेनैव व्यपोहति न संशयः । श्रीराम राम राम ।
तिथिर्विष्णुः तथावारः नक्षत्रं विष्णुरेव च । योगश्च करणञ्चैव सर्वं
विष्णुमयं जगत् । श्री गोविन्द गोविन्द गोविन्द । अद्य श्री भगवतः
आदिविष्णोः आदिनारायणस्य अचिन्त्यया अपरिमितया शक्त्या
भ्रियमाणस्य महाजलौघस्य मध्ये परिभ्रममानानां अनेककोटि
ब्रह्माण्डानां एकतमे अव्यक्त-महत् अहङ्कार पृथिव्यप्तेजो-

वाय्वाकाशाद्यैः आवरणैः आवृतेऽस्मिन् महति ब्रह्माण्डकरण्डमण्डले
 आधारशक्ति कूर्म अनन्तादि अष्टदिग्गजोपरि प्रतिष्ठितानाम् अतल-
 वितल-सुतल-तलातल-रसातल-महातल-पातालाख्यानां सप्त लोकानां
 उपरितले पुण्यकृताम् निवासभूते भुवलोके-सुवलोके-महालोके-
 जनोलक - तपोलोक - सत्यलोकाख्य - लोकषट्कस्य अधोभागे
 महानालायमान फणिराज शेषस्य सहस्रफणामणि मण्डलमण्डिते
 लोकालोक अचलेन परिवृते दिग्दन्ति शुण्डादण्ड उत्तम्भिते लवण इक्षु
 सुरासर्पि दधि, दुग्ध शुद्धार्णवैः परिवृते जम्भू प्लक्ष शाल्मलि कुश
 क्रौञ्च शाक, पुष्कराख्य, सप्तद्वीपदीपिते इन्द्र, कशेरु, ताम्र, गभस्ति
 नाक, सौम्य गन्धर्व चारण, भारतादि नवखण्ठात्मके महामेरु, गिरि,
 कर्णिका, उपेते महा, सर, उरुहायमाण पञ्चाशत्, कोटि, योजन,
 विस्तीर्ण, भूमण्डले, सुमेरु, निषत, हेमकूट, हिमाचल, माल्यवत्
 पारियात्रक गन्धमादन कैलास, विन्ध्याचलादि, महाशैल, अधिष्ठिते,
 लवण, समुद्र, मुद्रिते, भारत, किम्पुरुष, हरि, इळावृत, रम्यक,
 हिरण्य, गुरुभद्राश्व, केतुमालाख्य, नव, वर्ष, उपशोभिते,
 जम्बूद्वीपे, भारतवर्षे, इन्द्र-कशेरु-ताम्र-गभस्ति-पुत्राग-गन्धर्व-सौम्य-
 वरुण-भरत-खण्डानां मध्ये भरतखण्डे सुमेरु-निषध-हेमकूट-
 हिमाचल-माल्यवत्-पारियात्रक-गन्धमादन-कैलास-विन्ध्याचलादि-
 महाशैलमध्ये - दण्डकारण्य - चम्पकारण्य - विन्ध्यारण्य - वीक्षारण्य

-श्वेतारण्य-वीदारण्यादि अनेकपुण्यारण्यानां मध्ये कमर्भूमा
दण्डकारण्ये समभूमिरेखायाः दक्षिणदिग्भागे श्रीशैलस्य
आग्नेयदिग्भागे रामसेतोः उत्तरदिग्भागे गङ्गा-यमुना-सरस्वती-
भीमरथी-गौमती-नर्मदा-गण्डकी-कृष्णवेणी-तुङ्गभद्रा-चन्द्रभागा-

मलापहा-कावीरी-कपिला-ताम्रवर्णी-वेगवती-पिनाकिनी-रनद्यादि –
अनेक महानदी-विराजिते इन्द्रप्रस्थ-यमप्रस्थ-अवन्तिकापुरी-अयोध्या
पुरी – मथुरापुरी – मायापुरी – काशीपुरी – काञ्चिपुरी - द्वारकादि
अनेकपुण्यपुरी-विराजिते वाराणासी-चिदम्बर-शीशैल-अहोबिल –
वेङ्कटाचल – रामसेतु – जम्बुकेश्वर – कुम्भकोण – हालास्य – गोकर्ण
– अनन्तशयन – गया – प्रयागादि अनेकपुण्यक्षेत्रे परिवृते सकलजगत्
सृष्टुः परार्धद्वयजीविनः ब्रह्मणः प्रथमे परार्धे पञ्चाशत् अब्दाद्भके
अतीहे द्वितीये परार्धे पञ्चाशत्-अब्दादौ प्रथमे वर्षे प्रथमे मासे प्रथमे
पक्षे प्रथमे दिवसे अह्नि द्वितीये यामे तृतीये मुहूर्ते पार्थिव-कूर्म-
प्रलयानन्त - श्वेतवराह – ब्राह्म - सावित्रियाख्य – सप्त - कल्पानां-
मध्ये श्वेतवराह कल्पे स्वायम्भुव स्वारोरिष-उत्तम-तामस-रैवत –
चाक्षुषाख्येषु षट्सु मनुषु अतीतेषु सप्तमे वैवस्वतमन्वन्तरे
अष्टाविंशतितमे कलियुगे प्रथमे पादे युधिष्ठिर-विक्रम शालिवाहन –

विजय-अभिनन्दन-नागार्जुन-कलिभूपाख्य शकपुरुष मध्यपरिगणितेन
 शालिवहनशाके बौद्धावतारे ब्राह्म-दैव-पित्र्य-प्राजापत्य-बार्हस्पत्य-
 सौर-चान्द्र- सावन नक्षत्राख्य नवमान-मध्य-परिगणितेन सौर
 चान्द्रमानप-द्वयेन प्रवर्तमाने प्रभवादीनां षष्ठ्याः संवसराणां मध्ये
 पराभव नाम संवत्सरे दक्षिणायने वर्ष ऋतौ – सिम्ह(श्रवण) मासे
 शुक्लपक्षे त्रयोदश्याम् (07.59)/उपरि चतुर्दश्याम् शुभतिथौ सौम्य
 वासर युक्तायां श्रवण नक्षत्र युक्तायाम् सौभाग्य नाम योग (07.55)
 शोभन योग युक्तायां तैतुल करण (07.59)/गरजै करण युक्तायाम्
 एवङ्गुण विशेषण विषिष्टायाम् अस्याम् त्रयोदश्याम् (07.59)/उपरि
 चतुर्दश्याम् अनादि-अविद्या-वासनया प्रवर्तमाने अस्मिन् महति
 संसारचक्रे विचित्राभिः कर्मगतिभिः विचित्रासु योनिषु पुनः पुनः
 अनेकधा जनित्वा केनापि पुण्यकर्मविशेषण इदानीन्तन-मानुष-द्विज-
 जन्मविशेषं प्राप्तवतः मम जन्माभ्यासात् जन्मप्रभृति एतत्क्षणपर्यन्तं
 बाल्ये वयसि कौमारे यौवने वार्धके च जाग्रत्-स्वप्न-सुषुप्ति-अवस्थासु-
 मनो-वाक्-कायैः कर्मेन्द्रिय ज्ञानेन्द्रिय-व्यापारैश्च सम्भावितानां
 रहस्यकृतानां प्रकाशकृतानां ब्रह्महनन – सुरापान – स्वर्णस्तेय –
 गुरुदारगमन – तत्संसर्गाख्यानां महापातकानां, महापातक
 अनुमन्तृत्वादीनाम् अतिपातकानां, सोमयागस्थ क्षत्रिय

वैशयवधादीनां समपादकानां गोवधादीनां उपपादकानां
 मार्जारवधादीनां सङ्कलीकरणानां, कृमीकीटवधादीनां,
 मलिनीकरणानां, निन्दित धनादान उपजीवनादीनां अपात्रीकरणानां,
 मद्याध्राणनादीनां जातिभ्रंशकराणां विहितकर्मत्यागादीनां
 प्रकीणकानां, ज्ञानतः सकृत्कृतानां, अज्ञानतः असकृत्कृतानां,
 अत्यन्ताभ्यस्तानां निरन्तराभ्यस्तानां चिरकालाभ्यस्तानां नवानां
 नवविधानां बहूनां बहुविधानां सर्वेषां पापानां सद्यः अपनोदनार्थं
 भास्करक्षेत्रे विनायकदि समस्तहरिहर-देवतासन्निधौ ... श्रावण्यां
 श्रवणनक्षत्रे अध्यायोत्सर्जनकर्माङ्गम् अवभृत्स्नानमहं करिष्ये ॥ तदङ्गं
 माध्याह्निक स्नानं करिष्ये । (इति सङ्कल्प्य दर्भान्निरस्य अपऽपृश्य
– என்று ஸங்கல்பம் செய்து, தாம்பைகளை கீழே
போட்டு ஜலத்தைத் தொடவும்).

प्रार्थनैः

- (1) अतिक्रूर माहाकाय कल्पान्त दहनोपम । भैरवाय नमस्तुभ्यं अनुज्ञ्यानं
दातुमर्हसि।
- (2) दुर्भोजन दुरालाब दुष्प्रतिग्रह सम्भवम् । पापं हर मम क्षिप्रं सह्यकन्ये
नमोस्तुते ।

- (3) त्रिरात्रं जाह्नवीतिरे पाञ्चरात्रन्तु यामुने । सद्यःपुनतु कावेरी पापं
आमरणन्तिकं॥
- (4) गङ्गे गङ्गेति योब्रूयात् योजनानां शतैरपि । मुच्यते सर्वपापेभ्यो
विष्णुलोकं स गच्छति ॥
- (5) नन्दि नलिनी सीता मालती च मलापहा । विष्णूपादाब्ज सम्भूता
गङ्गाध्याः सरितस्तथा । आगच्छन्तु पवित्राणि स्नान काले सदा
मम ॥

(स्नानं उत्तमं – प्रोक्षणम् - मध्यमं) ॥

॥ 5. सावित्र्यादि उद्सर्जन तर्पणम्

ममोपात्त समस्तदुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं अद्यपूर्वोक्त एवङ्गुण
विशेषण विशिष्टायाम् अस्यां श्रावण्यां श्रवण नक्षत्रे संवत्सरप्रायश्चित्तार्थं
अध्यायोत्सर्जनकर्माङ्गं सावित्र्यादि नवप्रधानदेवतानं अग्न्यादि विंशति-
मण्डलदेवतानां ब्रह्मयज्ञदेवातीनां च तर्पणम् करिष्ये ॥ (उपवीती ।

उपवीतमङ्गुष्ठयोः सक्तं कृत्वा ॥सतिलाक्षताभिः अद्भिः देवतीर्थेन सकृत् –

பூணூலை உபவீதமாக போட்டுக்கொண்டு வலது கட்டை

விரலை பிடித்துக்கொண்டு எள்/அக்ஷதை சேர்த்து நுனி

விரல்களால் நேராக ஒவ்வொரு முறையாக தர்பணம்)

(1) सावित्रीम् तर्पयामि (2) ब्रह्माणम् तर्पयामि (3) श्रद्धाम् तर्पयामि
(4) मेधाम् तर्पयामि (5) प्रज्ञाम् तर्पयामि (6) धारणाम् तर्पयामि
(7) सदस्पतिम् तर्पयामि (8) अनुमधिम् तर्पयामि (9) छन्दाम्स्त्रुषीम्
तर्पयामि (10) अग्नीम् तर्पयामि (11) अपतृणसूर्यम् तर्पयामि (12) अग्नीम्
तर्पयामि (13) शकुन्दम् तर्पयामि (14) अग्नीम् तर्पयामि (15) मित्रावरुणौ
तर्पयामि (16) अग्नीम् तर्पयामि (17) अपस् तर्पयामि (18) अग्नीम्
तर्पयामि (19) मरुतस् तर्पयामि (20) अग्नीम् तर्पयामि (21) विश्वान् देवान्
तर्पयामि (22) अग्नीम् तर्पयामि (23) इन्द्रसोमौ तर्पयामि (24) इन्द्रम्
तर्पयामि (25) अग्रामृतौ तर्पयामि (26) पवमान सोमम् तर्पयामि (27)
पवमान सोमम् तर्पयामि (28) अग्नीम् तर्पयामि (29) सम्ज्ञानम् तर्पयामि ॥

(उपवीती । सकृत् देवतीर्थेन – பூணூலை உபவீதமாக போட்டுக்
கொண்டு ஒவ்வொரு முறையாக நுனிவிரல்களால்
தர்பணம் செய்யவும்)

1. प्रजापपिस्तृप्यतु । 2. ब्रह्मा तृप्यतु । 3. वेदास् तृप्यन्तु । 4. देवास्
तृप्यन्तु । 5. ऋषयस् तृप्यन्तु । 6. ससर्वाणि छन्दांसि तृप्यन्तु ।
7. ओङ्कारस् तृप्यतु । 8. वषट्कारस् तृप्यतु । 9. व्याहृतयस्तृप्यन्तु ।
10. सावित्री तृप्यतु । 11. यज्ञायास् तृप्यन्तु । 12. ध्यावा पृथ्वी
तृप्येताम् । 13. अन्तरिक्षम् तृप्यतु । 14. अहोरात्राणि तृप्यन्तु ।
15. साङ्ख्यास् तृप्यन्तु । 16. सिद्धास् तृप्यन्तु । 17. समुद्रास् तृप्यन्तु 18.

नद्यस्तृप्यन्तु । 19. गिरयस् तृप्यन्तु । 20. क्षेत्रौषधिवनस्पतिगन्धर्वाप्सरसस्
तृप्यन्तु । 21. नागास् तृप्यन्तु । 22. व्याप्ति तृप्यन्तु । 23. गावस् तृप्यन्तु ।
24. साध्यास् तृप्यन्तु । 25. विप्रास् तृप्यन्तु । 26. यक्षास् तृप्यन्तु ।
27. रक्षाम्ति तृप्यन्तु । 28. भूतानि तृप्यन्तु । 29. एवमन्तानि तृप्यन्तु ॥

(निवीती । द्विः । ऋषितीर्थेन तर्पणम् पूணुाலை மாலையாக
தரித்துக் கொண்டு இரெண்டு முறை சுண்டுவிரலால்,
பக்கமாக ஜலம் விடவும்).

1. शतर्चिनस् तृप्यन्तु । 2. माध्यमास् तृप्यन्तु । 3. घृत्समदस् तृप्यन्तु ।
4. विश्वामित्रम् तृप्यन्तु । 5. वामदेवस् तृप्यन्तु । 6. अत्रीस् तृप्यन्तु ।
7. भरद्वाजस् तृप्यन्तु । 8. विसठस् तृप्यन्तु । 9. प्रघाधास् तृप्यन्तु ।
10. पावमानास् तृप्यन्तु । 11. क्षूत्रसूक्तास् तृप्यन्तु । 12. महासूक्तास्
तृप्यन्तु ॥

(प्रचीनावीती – त्रिः । पितृ तीर्थेन तर्पणानि – जीवपितृकः न कुर्यात् – பித்ரு
தீர்த தார்பணம் – பூணுாலை ப்ராசீனமாக போட்டுக்கொண்டு
கட்டை விரலுக்கும் ஆள்காட்டி விரலுக்கும் இடையின்வழியாக
மும்முறை தார்பணம். ஜீவபித்ருக்கள் இடது மணிக்கட்டை
தாண்டாமல் பூணுாலை அணிந்து செய்யவேண்டும்).

1. सुमन्तु जैमिनि वैशम्पायन पैल सूत्रकार भाष्य भारत महाभारत धर्माचार्यास् तृप्यन्तु । 2. जानन्ती भाह्वी गार्ग्य कौतम शाकल्य बाभ्रव्य माण्डव्य माण्डूकेयास् तृप्यन्तु । 3. कर्गी वाचक्रवी तृप्यन्तु । 4. षट्बा प्रातिदेयी तृप्यन्तु । 5. सुलभा मैत्रेयी तृप्यन्तु । 6. कहोळम् तर्पयामि । 7. कौषीदकम् तर्पयामि । 8. महा कौषीतकम् तर्पयामि । 9. पैङ्गम् तर्पयामि । 10. महापैङ्गम् तर्पयामि । 11. सुयज्ञम् तर्पयामि । 12. साङ्ग्यायनम् तर्पयामि । 13. ऐतरेयम् तर्पयामि । 14. महैतरेयम् तर्पयामि । 15. शाकलम् तर्पयामि । 16. भाष्कळम् तर्पयामि । 17. सुजातवक्रम् तर्पयामि । 18. औदवाहिम् तर्पयामि । 19. महौदवाहिम् तर्पयामि । 20. सौजामिम् तर्पयामि । 21. सौनकम् तर्पयामि । 22. आश्वलायनम् तर्पयामि । 23. ऐशान्ये आचार्याः ते सर्वे तृप्यन्तु - तृप्यन्तु – तृप्यन्तु ॥

(पितृवर्गः/मातृ वर्गः तर्पणानि जीवपितृकः तर्पणम् न कुर्यात् - following is Only for persons who has lost his father and performing Amavasya TharpaNam) Holy thread as Praachee-naaveetham – right shoulder only Sesame : (அப்பா இல்லாதவர்கள் மட்டும் கெய்யவும்).

पितृन् स्वधा नमस्तर्पयामि । पितामहान् स्वधा नमस्तर्पयामि । प्रपितामहान् स्वधा नमस्तर्पयामि । मातृः स्वधा नमस्तर्पयामि । पितामहीः स्वधा

नमस्तर्पयामि । प्रपितामहीः स्वधा नमस्तर्पयामि । मातामहान् स्वधा
नमस्तर्पयामि । मातुः पितामहान् स्वधा नमस्तर्पयामि । मातुः प्रपितामहान्
स्वधा नमस्तर्पयामि । यत्र-क्वचन-संस्थानां क्षुत्तृष्णोपहृतात्मनाम् । भूतानां
तृप्तये तोयम् इदमस्तु यथासुखम् ॥ तृप्त्यत तृप्त्यत तृप्त्यत ॥ (उपवीति –
आचम्याम् (द्विः) – २ पर्वीति – २ முறை ஆசமனம்) ॥

(उपवीति) ॥ आचम्य । पवित्राणि कुर्यात् (wear pavithram) ॥

॥ 6. उपाकर्म सङ्कल्पः ॥

आचम्य । "शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत् ।
सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ प्राणायामः । ॐ भूः ॐ भुवः ओ३सुवः ॐ महः ॐ
जनः ॐ तपः ओ३सत्यम् ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि
धियो॒ यो॒ नः॑ प्र॒ चोद॑यात् ॥

ममोपात्त समस्त दुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वर प्रीत्यर्थम् अद्यपूर्वोक्त एवङ्गुण-
विशेषण विसिष्टायां अस्याम् श्रावण्यां श्रवणनक्षत्रे उत्सृष्टानां छन्दसां पुनः
अध्ययन अधिकारार्थम् अध्याय-उपाकरण-कर्म करिष्ये ॥

॥ 7. यज्ञोपवीतधारणम् ॥

श्री गणपतिध्यानम्..... "शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् । सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

प्राणायामः । ॐ भूः ॐ भुवः ओ३सुवः ॐ महः ॐ जनः ॐ तपः ओ३सत्यम्
ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

ममोपात्त समस्त दुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वर प्रीत्यर्थम् श्रौतस्मार्थ विहित
नित्यकर्मानुष्ठान सदाचार योग्यता सिद्ध्यर्थं ब्रह्मतेजः अभिवृद्ध्यर्थं
यज्ञोपवीतधारणं करिष्ये ॥

यज्ञोपवीतधारण महामन्त्रस्य प्रब्रह्म ऋषिः -- त्रिष्टुप् छन्दः

परमात्मा देवता यज्ञोपवीतधारणे विनियोगः ॥

य॒ज्ञो॒प॒वी॒तं॑ प॒र॒मं॑ प॒वि॒त्र॒म् प्र॒जा॒प॒ते॒र्यत् स॒ह॒जं॑ पु॒र॒स्तात् । आ॒यु॒ष्य॒म॒ग्रि॒यं

प्र॒ति॒मु॒ञ्च शु॒भ्रं य॒ज्ञो॒प॒वी॒तं॑ ब॒ल॒म॒स्तु ते॒जः ॥ Remove, keep Pavithram on

right-hand ear, do Aachamanam and Angavandhanam then wear

Pavithram say the following Manthram and remove carefully old holy-

thread :-

उ॒प॒वी॒त॒म् भि॒न्न॒त॒न्तुं जी॒र्ण॒म् क॒श्म॒ल॒दू॒षि॒त॒म् । वि॒सृ॒जामि॑ ज॒ले ब्र॒ह्म॒न् व॒र्चो॑
दी॒र्घा॒यु॒र॒स्तु मे ॥

Remove Pavithram, do Aachamanam and Angavandhanam again ॥

(ब्रह्मचारिणस्तु मौञ्जी-मजिनं दण्डं च मन्त्रेण धारयेत् ॥)

कृष्णाजिनं

(கீழ்க்கண்ட மந்திரத்தை உச்சரித்தவாறே சிறிய துண்டு
மாந்தோலை (கருஷ்ணா-ஜினத்தை) புணூலுடன் சேர்த்து
கட்டிக்கொள்ளவும். ப்ரஹ்மசாரிகள் மட்டும்)

मि॒त्र॒स्य॑-च॒क्षुः॑ ध॒रु॒णं-ब॒ली॒यः-ते॒जः॑-य॒श॒स्वि-स्थ॒वि॒रं॑ स॒मि॒द्धं॑ । अ॒ना॒ह॒न॒स्यं-
व॒स॒नं-ज॒रि॒ष्णु-प॒री॒दं-वा॒जी-अ॒जि॒नं-द॒धेऽह॑म् क ॥

॥ 8. वेदारम्भं ॥

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत् ।
सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

प्राणायामः । ॐ भूः ॐ भुवः ओ॒॒॑सुवः ॐ महः ॐ जनः ॐ तपः ओ॒॒॑सत्यम्
ॐ तत्स॑वि॒तु॒र्वरे॑ण्यं॒ भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धी॒महि॑ धि॒यो॒यो॒नः॑ प्र॒चो॒दया॑त् ॥ अद्य
पूर्वोक्त एवङ्गुण विशेषण विशिष्टायां अस्याम् श्रावण्यां श्रवणनक्षत्रे
उत्सृष्टानां छन्दसां पुनः अध्ययन-अधिकारार्थम् अध्याय-उपाकरण कर्म
करिष्ये ॥ (अपौउपस्पृश्य) ॥

॥ ॐ श्री गुरुभ्यो नमः हरि ओम् ॥

॥ ऋग्वेदादिः ॥

ॐ ग॒णानां॑ त्वा ग॒णप॑तिं ह॒वाम॑हे क॒विं क॒वीना॑मु॒पम॑श्रवस्तम् । ज्ये॒ष्ठरा॑जं
ब्र॒ह्म॒णां ब्र॒ह्म॒णस्प॑त आ नः शृ॒ण्वन्नू॑तिभिः सीद सा॒दनम् ॥

ॐ अ॒ग्निमी॑ळे पु॒रोहि॑तं य॒ज्ञस्य॑ दे॒वमृ॑त्विजम् । हो॒तारं॑ र॒त्नधा॑तमम् ॥

अ॒ग्निः पूर्वे॑भि॒रृषि॑भिरी॒ड्यो नू॑तनैरुत । स दे॒वां ए॒ह व॑क्षित ॥

अ॒ग्निना॑ र॒यिम॑श्रवत् पोष॒मेव॑ दि॒वेदि॑वे । यश॑सं वी॒रव॑त्तमम् ॥

अ॒ग्ने यं य॒ज्ञम॑ध्व॒रं वि॒श्वतः॑ प॒रिभू॑रसि । स इ॒द्वे॒वेषु॑ गच्छति ॥

अ॒ग्निर्हो॑ता क॒विऋ॑तुः स॒त्यश्चि॒त्रश्र॑वस्तमः । दे॒वो दे॒वेभि॑रा ग॒मत् ॥

यद॒ङ्गः दा॒शुषे॑ त्वम॒ग्ने भ॒द्रं क॑रिष्यसि । तवे॒त्तत्स॒त्यम॑ङ्गिरः ॥

उप॑ त्वा॒ग्ने दि॒वेदि॑वे दोषावस्त॒धिर्या॑ व॒यम् । नमो॑भर॒न्त ए॑मसि ॥

राज॑तमध्व॒राणां॑ गो॒पामृ॑तस्य दी॒दिवि॑म् । वर्ध॑म॒निं स्वे द॑मे ॥

स नः॑ पि॒तेव॑ सू॒नवेऽ॒ग्ने सू॒पाय॑नो भव । सच॑स्वा नः स्व॒स्तये॑ ॥

॥ ऋग्वेद ब्राह्मणम् आरण्यकम् ॥

ॐ अग्निर्वै देवानामवमः । विष्णुः परमः । ॐ ॐ अथ महाव्रतम् ॐ ॐ एष
पन्थाः एतत्कर्म ॐ ॐ अथातः संहिताया उपनिषत् - ॐ ॐ विदा मघवन्
विदा । ॐ ॐ महाव्रतस्य पञ्चविंशति सामिधेन्यः ॐ ॥

॥ यजुः सामाथर्ववेदादयः ॥

ॐ इ॒षे॒त्वो॒र्जे॒र्त्वा वा॒यव॑स्थो॒पाय॑वस्थ । (यजुर्वेदादिः)
ॐ अ॒ग्र आ॒याहि॑ वी॒तये॑ गृ॒णानो॑ ह॒व्यदा॑तये । नि होता॑ स॒त्सि ब॒र्हिषि॑ ॥ (साम)
ॐ श॒न्नो दे॒वीर॒भिष्ट॑य॒ आपो॑ भ॒द्रैन्तु॑ पि॒तये॑ । श॒य्योर॒भिस्त्र॑वन्तु नः ॥ (अथर्व)

॥ अथ वेदाङ्गानि ॥

ॐ आथ शिक्षां प्रवक्ष्यामि ॥ ॐ (शिक्षा)
ॐ अ इ उ ण् । ऋ लृ क् । ए ओ ङ् । ए औ च् । ह य व र ट् । ल ण् ।
ज म ङ् ण न म् । झ भ ञ् । घ ढ ध ष् । ज ब ग ड द श् । ख फ छ ठ च त
त व् । क प य् । श ष स र् । ह ल् । इत माहेश्वराणि सूत्राणि ॥
वृद्धिरादैच् । अदेङ्गुणः ॥ ॐ (व्याकरणम्) ॥
धी स्त्री-म्-म-य-र-स-त-ज-भ-न-ल-ग-सम्मितम् (छन्दः शास्त्रम्) ॥
ॐ ॥ गौः । ग्मा । ज्मा । क्ष्मा । क्षा । क्षमा । क्षोणी । क्षितिः । अवनिः ।
ॐ ॥ (निरुक्तम्) ॥

ॐ पञ्चसंवत्सरमयं युगाध्यक्षं प्रजापतिम् ॥ ॐ (ज्यौतिषम्) ।

अथैतस्य समाम्नायस्य (कल्पः) ॥

॥ अथ विद्यस्थानानि ॥

पराशरम् मुनीवरम् । अथातो धर्मजिज्ञासा । अथातो ब्रह्मजिज्ञासा ।

योगीश्वरम् याज्ञवल्क्यम् । नारायणम् नमस्कृत्य ॥

तच्छं योरावृणीमहे । गातुं यज्ञाय । गातुं यज्ञपतये दैवीः स्वस्तिरस्तु नः ।

स्वस्तिर्मानुषेभ्यः । ऊर्ध्वम् जिगातु भेषजम् । शन्नो अस्तु द्विपते ॥ शं
चतुष्पदे ॥ (खिलम्) ॥

ॐ नमो ब्रह्मणे नमो अस्त्वग्नये नमः पृथिव्यै नम ओषधीभ्यः । नमो वाचे
नमो वाचस्पतये नमो विष्णवे बृहते करोमि ॥ (chant 3 times)

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ 9. गायत्री जप संकल्पः ॥

आचम्य, पवित्रपाणिः । शुक्लाम् शान्तये । ओम् भूः ममोपात्त समस्त..... श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् । शुभे शोभने मुहूर्ते अद्यब्रह्मणः द्वितीय परार्ध श्वेत वराह कल्पे वैवस्वत मन्वन्तरे, अष्टा विंशति तमे, कलियुगे प्रथमे पादे जम्भूद्वीपे भारत वर्षे भरतकण्ठे मेरोः दक्षिणे पार्श्वे (**Those staying in Middle East - पश्चिमे दिग्भागे उत्तरे पार्श्वे अराभ्य महा समुद्रे तीरे केतुमाल्य वर्षे दुबै/शार्जा/अबु दाभि महानगर्यां**) शालीवाहन शकाब्दे अस्मिन्, वर्तमाने व्यावहारिके प्रभवादीनां षष्ठ्याः सम्बत्सराणां मध्ये पराभव नाम सम्बत्सरे दक्षिणायने वर्ष ऋतौ सिम्ह (श्रावण) मासे (शुक्ल पक्षे - पौणमास्याम् 09.48 पर्यन्तं) कृष्ण पक्षे प्रथम्याम् शुभतितौ वासरः वासरस्तु भृगु वासर युक्तायां शतभिषक् नक्षत्र युक्तायाम् अतिगण्ड (07.23 सुकर्म योग) नाम योग युक्तायाम् भव 09.48 (बालव) नाम करण युक्तायां एवङ्गुण विशेषण विशिष्टायां अस्यां वर्तमानायां (पौणमस्याम्) प्रथम्यां शुभतितौ ममोपात्त समस्त दुरितक्षयद्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थं मिथ्याधीत दोष प्रायश्चित्यार्थं दोषवत्सु अपतनीय प्रायश्चित्यार्थं सम्बत्सर प्रायश्चित्यार्थं च अष्टोत्र सहस्रसङ्ख्याया (1008) सावित्रीं (गायत्रीम्) समिधम् महामन्त्रजपम् करिष्ये ॥ (अपऽउपस्पृश्य) ॥

(**न्यासं**) प्रणवस्य ऋषिर्ब्रह्म देवी गायत्री छन्दः परमात्मा देवता भूरादि सप्त व्याहृतीनां अत्रि, भृगु, कुत्स, वसिष्ठ गौतम, काश्यप, आङ्गीरस ऋषयः गायत्री उष्णिक अनुष्टुप् भृहती, पङ्क्ति, तृष्टुप्, जगत्यः छन्दागंसि – अग्नि, वायु, अर्क वागीश वरुण इन्द्र विश्वे देवाः देवताः (10 वार प्राणायामं कुर्यात्)

॥ **प्राणायामं समाप्त पर्यन्तं**

आयात्वित्यनुवकस्य वामदेव ऋषिः । (head), अनुष्टुप् छन्दः । (nostrils), गायत्री देवता । (centre chest) आयातु वरदा देवी अक्षरं ब्रह्मसम्मितम् । गायत्रीं छन्दसां मातेदं ब्रह्म जुषस्व नः ॥ ओजोसि सहोसि बलमसि भ्राजोसि – देवानां धाम नामासि – विश्वमसि विश्वायुः सर्वमसि सर्ववायुः अभिभूरो । गायत्रीं आवाहयामि – सावित्रीं आवाहयामि - सरवस्तीं आवाहयामि - सावित्र्या ऋषिः विश्वामित्रः (Head) - निचृद् गायत्री छन्दः - (nostrils) - सविता देवता (centre chest) – गायत्री महामन्त्र जपे विनियोगः ॥ (then recite 1008 Gayathri Japam, do 3 PrAnAyAmam, stand and do upaSthaanam as follows....)

ममोपात्त समस्त दुरितक्षयद्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थं गायत्रीं उपस्थानं करिष्ये ॥

उत्तमै शिखरै देवीं भूम्यां पर्वत मूर्धनि । ब्राह्मणैभ्यो हनुज्ञानं गच्छ देवि यथा सुखं ॥ (2 वरं प्राणायामं, उपस्थानं कृत्वा) । पर्यन्तं, आचमनं, अङ्गवन्दनं कृत्वा । माध्याह्निकं ब्रह्मयज्ञं च कृत्वा ॥

(**Note:** Gayathri Manthram is used for expiation purpose, therefore Japam should be performed during Sangava Kaalam which is between 8.24 am to 10.48 am)

॥ यजुर्वेद उपाकर्मा ॥

- Compiled and presented by Eshwar Gopal and Shankar Ramakrishnan -

For and On behalf of Pradosham/Panchangam Group

Kadayanallur Sri Bhoomi NeeLaa Sametha Neelamaninaatha Swamy

Krishnapuram Sri BalasubramaNya Swami, Sri Abhayahastha Swami